

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 4028

(13) U

(51) 7 A61K33/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ГІПЕРЕСТЕЗІЇ ДЕНТИНУ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ПАРОДОНТУ

1

2

(21) 20040604323

(22) 04.06.2004

(24) 15.12.2004

(46) 15.12.2004, Бюл. № 12, 2004 р.

(72) Білоклицька Галина Федорівна, Копчак Оксана
Вікторівна, Лотоцький Юрій Всеволодович(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. О.О.БОГОМОЛЬЦЯ(57) Спосіб лікування гіперестезії дентину при за-
хворюваннях пародонту шляхом дворазового, щоденного

чищення зубів пастою "Sensodyne-F" та втирання її в чутливі ділянки оголеного дентину, який **відрізняється** тим, що додатково до місцевого лікування перорально призначають препарат кальцію третього покоління - кальцеїн - по 1 таблетці двічі на день протягом 30 днів, а пасту "Sensodyne-F" застосовують протягом 2 тижнів, після чого її замінюють на будь-яку кальцієвмісну пасту, яку використовують ще 2 тижні.

Корисна модель відноситься до медицини, а саме до терапевтичної стоматології, і призначена для лікування гіперестезії дентину при запальних та запально-дистрофічних захворюваннях пародонта.

На сьогоднішній день частота гіперестезії (підвищеної чутливості) дентину серед пацієнтів із захворюваннями пародонта становить 27%-64,4%. Найбільш розповсюдженою є генералізована форма гіперестезії дентину, що характеризується тривалим рецидивуючим перебігом, погано піддається лікуванню і обтяжує плин основного захворювання. Розвиток гіперестезії дентину у таких хворих тісно пов'язаний в своєму патогенезі з наявними захворюваннями пародонта. Зокрема, спільним механізмом в патогенезі зазначених патологічних процесів є локальні та системні порушення кальцій-фосфорного обміну, що наявні у хворих цієї категорії. Лікування гіперестезії при захворюваннях пародонту здійснюється здебільшого накладанням лаків, аплікаціями, втиранням і введенням шляхом електро- та фонофорезу лікувальних засобів у чутливі ділянки зубів в поєднанні із системним застосуванням ряду медикаментозних препаратів. Зазначені способи не забезпечують достатньої ефективності лікування, оскільки вони не дозволяють провести адекватну корекцію системних порушень фосфорно-кальцієвого обміну. Це часто спричиняє відсутність необхідного клінічного ефекту і створює передумови для рецидиву захворювання.

Так, відомий спосіб лікування гіперестезії дентину, що полягає в призначенні гліцерофосфату кальцію, який застосовують місцеве в формі електрофорезу 2,5% водного розчину препарату та

системно по 0,5 г 3 рази на день per os протягом місяця. Лікування при цьому спрямоване на відновлення мінералізації емалі та дентину зубів [1].

Недоліком цього способу є низька терапевтична ефективність, пов'язана з поганим засвоєнням препаратів кальцію першого покоління, до яких належить гліцерофосфат кальцію. Крім того, тривале застосування процедур, пов'язаних з електрофорезом гліцерофосфату кальцію, є складним і не може проводитись пацієнтом самостійно.

Найближчим аналогом (прототипом) способу, що заявляється, є спосіб лікування гіперестезії дентину з використанням лікувальної пасти "Sensodyne-F", шляхом двократного щоденного чищення та втирання в чутливі ділянки зубів протягом місяця. Недоліком способу є те, що він не враховує загальних та локальних порушень кальцій-фосфорного обміну, наявних у більшості хворих, що робить неможливим повноцінне відтворення кристалів гідроксиапатиту в зоні оголених дентинних каналців і зумовлює високу частоту рецидивів патологічного стану [2].

В основу корисної моделі покладено задачу підвищення ефективності лікування та зменшення частоти рецидивів гіперестезії дентину у хворих із захворюваннями пародонта за рахунок ефективної корекції системних порушень фосфорно-кальцієвого обміну та забезпечення локального доступу іонів кальцію до поверхні зубів в оптимальному поєднанні з призначенням десенсибілізуючих засобів.

Технічний результат; досягнення стійкого терапевтичного ефекту й тривалої ремісії у хворих з проявами гіперестезії дентину.

(13) U

(11) 4028

(19) UA

Поставлена задача вирішується тим, що у відомому способі лікування гіперестезії дентину, який включає двократне, щоденне чищення та втирання в чутливі ділянки зубів лікувальної пасту "Sensodyne-F", згідно корисної моделі, додатково призначають препарат кальцію третього покоління - кальцемін по 1 таблетці двічі на день протягом 30 днів, а пасту застосовують протягом 2 тижнів, після чого її замінюють на будь-яку кальційвмісну пасту і використовують її для чищення зубів ще 2 тижні.

Суть способу полягає в тому, що, додатково до місцевого застосування десенсибілізуючої пасту "Sensodyne-F", системно призначають препарат кальцію третього покоління кальцемін, який характеризується високою біодоступністю і значною клінічною ефективністю по відношенню до порушень кальцій-фосфорного обміну. Крім того, місцеве застосування пасту "Sensodyne-F" чергують із застосуванням кальційвмісних паст, що забезпечує оптимальний поєднаний вплив на основні ланки патогенезу гіперестезії - зниження чутливості нервових волокон пульпи зуба і обтурацію оголених дентинних каналців кристалами гідрокси- і фторапатиту. За відомими літературними даними такий спосіб лікування гіперестезії дентину при захворюваннях пародонта невідомий.

Спосіб здійснюється наступним чином. Пацієнту під час першого звертання проводять професійну чистку зубів, видаляють над і під'ясеневі зубні відкладення, дають рекомендації щодо подальшого дотримання гігієни порожнини рота і відповідної дієти. Призначають кальцемін в терапевтичній дозі по 1 таблетці 2 рази на день під час прийому їжі протягом місяця. Препарат кальцію кальцемін містить активні форми вітаміну D, що забезпечує високий відсоток засвоєння кальцію і, відповідно, більш ефективну корекцію порушень кальцій-фосфорного обміну. Одночасно пацієнт самостійно проводить двократне щоденне чищення зубів пастою "Sensodyne-F" з використанням м'якої зубної щітки. Після чищення зубів пацієнт втирає пасту в їх чутливі ділянки. Зазначені процедури мають бути відокремлені від прийомів їжі часовим проміжком не менше 30 хвилин. Через два тижні прояви гіперестезії у переважної більшості хворих знижуються або зникають. Після цього пасту "Sensodyne-F" замінюють на будь-яку кальційвмісну пасту, яку використовують також протягом двох тижнів, що посилює утворення кристалів апатиту в просвіті каналців. Контроль за якістю гігієнічних процедур проводять під час огляду в стоматолога раз на тиждень.

Приклад конкретного застосування способу:

Пацієнтка П., 17 років (медична карта № 3952) звернулася із скаргами на біль в зубах верхньої і нижньої щелепи при дії термічних і хімічних чин-

ників. Біль характеризувався помірною інтенсивністю, зазначені неприємні відчуття посилювались в весняно-осінній період. З анамнезу відомо, що гіперестезія виникла 4 роки тому на тлі загострення хронічного катарального гінгівіту. Хвора пройшла курс місцевої терапії з приводу захворювання ясен. Не зважаючи на суттєве зниження проявів запалення, покращення щодо гіперестезії дентину не відзначала. При проведенні ультразвукової денситометрії виявлено порушення кальцій-фосфорного гомеостазу - остеопенія. Встановлено діагноз: хронічний катаральний гінгівіт, гіперестезія дентину другого ступеня тяжкості, генералізована форма. Пройшла лікування згідно розробленого способу. Інтенсивність больових відчуттів суттєво знизилась на 4-5 добу, прояви гіперестезії до 12 доби зникли повністю. При проведенні контрольної ультразвукової денситометрії (через три місяці) мінеральна щільність кісткової тканини в межах норми. При контрольному огляді через 3 і 6 місяців ознаки гіперестезії відсутні.

За період 2003-2004 рр. позитивні результати отримані ще у 30 хворих з гіперестезією дентину, що виникла на тлі захворювань пародонту. Після проведеного лікування встановлено, що прояви гіперестезії дентину починали зникати з 5 - 6 доби практично у всіх хворих основної групи та не відновлювались до кінця курсу лікування. В контрольній групі скарги почали припинятися з 6 доби, проте у 4,3% хворих зберігалися, хоча й меншою мірою. При контрольному обстеженні через 3 місяця в основній групі скарги, характерні для гіперестезії дентину, не відновлювались та через 6 місяців з'явилися лише в 3,3% пацієнтів. В контрольній групі скарги на чутливість зубів через 3 місяці з'явилися у 8,7% хворих а через 6 місяців у 17,4% хворих. Також встановлено суттєве покращення показників структурно-функціонального стану кісткової тканини в пацієнтів основної групи - показник швидкості поширення ультразвуку в основній групі після курсу лікування був вірогідно вищим ($p < 0,05$) порівняно з контролем.

Таким чином, застосування запропонованого методу дозволяє підвищити ефективність лікування хворих з гіперестезією дентину і досягти стійкої ремісії у переважної більшості пацієнтів.

Література.

1. Белоклицкая Г.Ф. Возможность устранения цервикальной гиперестезии при использовании зубной пасты «Sensodyne-F» // Современная стоматология.-2002.-№4.-С. 31-34.

2. Федоров Ю.А., Дрожжина В.А. Клиника, диагностика и лечение некариозных поражений зубов. Новые данные о распространённости, клинике и особенностях лечения некариозных поражений зубов // Новое в стоматологии. -1997.-№10. (специальный выпуск). - С. 45.